

Poštovani novinari, predstavnici medija,

U okviru naše tradicije susreta s vama, zadovoljstvo mi je da se danas sastanemo da zajednički označimo kraj uspješne godine za Centralnu banku Republike Kosova i za finansijski sistem zemlje, u kojem je efikasna medijska komunikacija bila važan deo ovog uspeha .

CBK je stalno posvećivala posebnu pažnju transparentnosti , otvorena za medije u vezi sa razvojem finansijskog sistema i privrede , kao i sa unutrašnjim razvojem CBK-a. Mi ćemo nastaviti da kultiviramo i unapređujemo kulturu transparentnosti jer ocenjujemo kao veoma važan mehanizam odgovornosti i izgradnju održivih odnosa između nas i javnosti.

Snažno verujemo da je efikasna saradnja koju smo imali sa vama i vaša spremnost da pravilno pratimo i prenesemo razvoj događaja vezanih za CBK i finansijski sistem zemlje učinili su veoma značajan doprinos izgradnji poverenja javnosti u ovaj sektor jako važan za ekonomiju zemlje.

Sada, dozvolite mi da vam predstavim pregled događaja koji su karakterisali finansijski sistem i ekonomiju zemlje tokom 2017 godine, uzimajući u obzir najnovije dostupne podatke .

Tokom ove godine, bankarski sektor je dodatno ojačao svoju ulogu u podršci razvoju i stabilnosti domaće ekonomije povećanjem kreditiranja i poboljšanjem uslova finansiranja putem smanjenja kamatnih stopa.

Ukupna vrednost aktivnih kredita u bankarskom sektoru Kosova u novembru 2017 godine (preliminarni podaci) iznosila je 2.4 milijarde evra, što predstavlja godišnji rast od 11.0 procenata. Rast kredita je rezultat usporavanja standarda banaka i

uslova kreditiranja od strane banaka i uslova kreditiranja , kao i rasta potražnje za kreditima. Vrediti naglasiti da je jedan od sektora sa najvećim rastom kredita tokom ovog perioda bio građevinski sektor , koji je zabeležio godišnji rast od 23.6 posto , a zatim kreditni rast za rudarski sektor (15.3 posto) i proizvodnje (11.5 posto). To ukazuje na povećanje podrške bankarskog sektora prema sektorima sa najvećim potencijalom za stvaranje većeg ekonomskog razvoja zemlje.

Kreditna aktivnost kosovskog bankarskog sektora i dalje se finansira stalnim rastom depozita, uglavnom prikupljenim na domaćem tržištu, koje nastavljaju da rastu stalno . Ukupna vrednost depozita u bankarskom sektoruu novembru 2017godine , iznosila je 3.05 milijardi evra što predstavlja godišnji rast od 8.2 posto.

Tokom 2017 godine, bankarski sektor nastavio je da poboljša finansijske uslove kreditiranja , dodatno smanjujući kamatne stope na kredite. Prosečna kamatna stopa na kredite u oktobru 2017 godine iznosilaje 6.8 posto , u poređenju sa stopom od 7.3 posto u istom periodu prošle godine. Smanjenje kamtnih stopa odražava stabilan i efikasan razvoj bankarskog sistema, kontinuirani rast konkurencije i preduzete mere za poboljšanje ukupnog poslovnog okruženja u zemlji, uključujući i efikasnost u izvršenju ugovora.

Tokom 2017 godine, bankarski sektor je dodatno ojačao indikatore održivosti. Stopa nekvalitetnih kredita koja je i dalje bila niska , tokom 2017 godine nastavila je da opada. Stopa nekvalitetnih kredita u novembru 2017 godine smanjena na 3.5 posto u poređenju sa 4.8 posto koliko je bila u novembru 2016 godine . Ova stopa nekvalitetnih kredita predstavlja najniži nivo zabeležen od 2008 godine i nastavlja

da drži Kosovo kao zemlju sa najnižim stopama nekvalitetnih kredita u regionu i na sličnim nivoima sa mnogim razvijenim zemljama.

Bankarski sektor i dalje ima visok nivo kapitalizacije, sa koeficijent adekvatnosti kapitala od 18.7 posto , što je značajno veće od propisanog minimuma. Stanje likvidnosti i dalje je zadovoljavajuća . Indikator likvidnosti u novembru 2017 godine iznosio je 37.2 posto, što je znatno više od potrebnog regulatornog minimuma od 25 procenata.

Finansijski učinak bankarskog sektora i dalje je bio zadovoljavajući i tokom 2017godine . Dobit sektora u periodu januar – novembar 2017 dostigao vrednost od 85.4 miliona evra. Održiva dobit predstavlja veoma važan stub ukupne održivosti ovog sektora.

Sa rastom aktivnosti , okarakterisane su i druge komponente finansijskog sistema. Aktiva penzionog sektora u septembru 2017 godine dostigla vrednost 1.58 milijardi evra , što predstavlja godišnji rast od 14.2 posto , i beleži pozitivnu stopu prinosa na investicije.

Aktiva sektora osiguranja povećala se za 4.3 posto, i dostigla vrednost 173.1 milion evra u septembru 2017 godine. Vredi naglasiti da sektor osiguranja tokom 2017 godine zabeležio pozitivnu perfomansu, a do septembra 2017 godine ostvario neto dobit od 3.2 miliona evra. Pozitivne perfomanse sektora osiguranja značajno održavaju mere koje je CBK preduzela da poboljša stanje sektora.

Mikrofinansijski sektora tokom 2017 godine karakteriše proširenje njegove aktivnosti , a ukupna aktiva ovog sektora u oktobru 2017 godine dostigla je 188.1

miliona evra. Ukupno krediti finansijskog sektora u oktobru 2017 dostigli su vrednost od 137.7 miliona evra , beležeći rast od 31.3 posto, što govori o vrlo visokom intenzitetu kreditne aktivnosti ovog sektora. Kreditni portfolio ovog sektora i dalje karakterišu prilično dobar kvalitet , gde nekvalitetni krediti predstavljaju samo 2.5 odsto ukupnih kredita.

Što se tiče makroekonomskih performansi privrede zemlje , procenjuje se da se 2017 godina karakteriše ubrzanim tempom ekonomskog rasta. CBK procenjuje da je realna stopa rasta u 2017 godini oko 4.4 posto , što je najveća stopa u poređenju sa rastom od 4.1 posto u 2016 godini.

Rast kreditiranja banaka i dalje je jedan od glavnih izvora finansiranja ekonomskog rasta u zemlji. Značajan doprinos ekonomskom rastu tokom ove godine su i pozitivni razvoji koje su karakterisale spoljni sektor privrede. Tekući račun platnog bilansa je poboljšan , uglavnom kao rezultat značajnog porasta izvoza roba i usluga i porasta doznaka. Novčane doznake primljene na Kosovu do septembra 2017 godine dostigle su vrednost od 560.7 miliona evra, što predstavlja godišnji rast od 11.1 odsto. Izvoz robe tokom tokom ovog perioda obeležio godišnji rast od 25.8 odsto i iznosio je 318.4 miliona evro,dok je uvoz robe porastao za 9.0 odsto i dostigao vrednost od oko 2.5 milijardu evra. Najveća stopa rasta izvoza robe u poređenju sa uvozom uticala je na stopu pokrivenosti uvoza sa izvozom u oktobru 2017godine na 12.8 odsto sa 11.1 odsto koliko je to bilo u oktobru 2016 godine. Međutim, trgovinski deficit i dalje predstavlja jedan veliki izazov za ekonomiju zemlje. Do oktobra 2017godien trgovinski deficit robe porastao je za 6.9 odsto i dostigao nivo od 2.17 milijardi evra.

Najznačajniji doprinos ekonomskom rastu tokom ,2017 godine odnosi se na rast investicija. Javne investicije do oktobra 2017 godine dostigle su vrednost od 319.3 miliona evra , što je za 9.4 odsto više u odnosu na na isti period prošle godine. Slična stopa rasta takođe se uvažava u privatnim investicijama, gde vredi spomenuti direktne strane investicije u iznosu od 201.5 miliona evra i zabeležile godišnji porast od 10.5 odsto do septembra 2017 godine.

Što se tiče kretanja na opštem nivou cena, prosečna stopa inflacije u periodu januar-novembar 2017 godie iznosila je 1.6 posto , što je više nego u istom periodu predhodne godine kada je stopa inflacije iznosila 0.2 posto. Najveća stopa inflacije tokom ove godine uglavnom odražava kretanju cena na međunarodnim tržištima, što se odrazilo na Kosovu kroz rast cena uvozne robe.

Godina 2017 bila je uspešna godina za sopstveni razvoj CBK-a. Zbog posveženosti i visoke posvećenosti svih zaposlenih i rukovodilaca CBK-a kao i naših lokalnih i međunarodnih partnera, uspeli smo nastaviti napredovanje svih funkcija CBK -a.

Detaljnije obelodanjivanje ekonomskih i finansijskih kretanja , kao i aktivnosti CBK –a tokom 2017 godine može se naći u Godišnjem izveštaju CBK-a , koji će biti objavljen u prvoj polovini naredne godine.

Ne želeći više da produžim ovu diskusiju, dozvolite mi da vam zahvalim za saradnju i ispravnosti koju ste nastavili da pokažete prema CBK-u i u godini koju ostavljamo za sobom i želim da vam čestitam novu godinu sa puno zdravlja , sreće

i dalja dostignuća za vas i vaše porodice . Neka bude godina gde će prevladati naša međusobna pozitivna kretanja i duh saradnje.